

گزارش

کلاهبرداری در کمین طلافروشی آنلاین

با توجه به تورم بالایی که سالهاست مهمان اقتصاد ایران شده، سرمایه‌گذاری روی طلا رونق زیادی گرفته است؛ این موضوع البته خوشایند دولت هم بوده چرا که به نقدینگی موجود به جای خرج شدن در بازار ارز و ورود شوک به این بازار، به سمت بازار طلاسوق داده شده‌است. باافزایش تمایل مردم به خرید طلا به عنوان یک دارایی امن و پایدار برای سرمایه‌گذاری و البته تشدید عدم پیش بینی پذیر اقتصاد، طی ماه‌های اخیر شاهد تبلیغات اغوا کننده پلتفرم‌های طلا در اقصی نقاط شهر بوده‌ایم؛ تبلیغاتی که مردم را ترغیب می‌کنند تا باهر مقدار پولی که دارند– حتی ۵۰هزار تومان– طلا بخرند؛ در ادامه نیز وقتی میزان سرمایه تزیبق شده به پلتفرم، به خرید یک گرم طلا برسد، امکان تحویل فیزیکی طلا به فرد وجود دارد. اگرچه این شیوه فروش به دلیل عدم دریافت کارمزده و خرید با مبالغ کم، در ظاهر به نفع خریداران است، اما اگر نظارت دقیقی روی فرایند فروش کالااز سوی این پلتفرم‌ها صورت نگیرد احتمال وقوع جرایمی مشابه آنچه که در کوروش کمپانی، سکه‌ثامن و... رخ داد، چندان دور از انتظار نیست. بر همین اساس هم بود که هفته نخست آذرماه، بانک مرکزی با صدور یک بخشنامه تلاش کرد نسبت به خطر شیوع ویروس سایت‌ها و اپلیکیشن‌های فروش طلا هشدار دهد و اعلام کند فروش آنلاین طلا بدون ذخیره‌سازی در بانک مرکزی ممنوع است. در ادامه نیز مرکزتجارت الکترونیک وزارت صمت (مرکز نتا) تاکید کرد که طلای فروخته شده باید موجود و در بانک ذخیره شود. البته وزارت صمت در تاریخ ۸ مرداد ماه سال جاری از طرح سند باکس خود با عنوان اولین سکوی هوشمند معاملات فلزات گرانبها برای جلوگیری از خالی‌فروشی فلزات گرانبها در فضای مجازی و اعمال نظرات‌های ثانویه و بیشتر در این بازار رونمایی کرد اما به نظر می‌رسد که این سامانه چندان به مذاق بانک مرکزی خوش نیامده که سیده باشد. بنابراین حداقل شرط فعالیت این پلتفرم‌ها این است که باید طلا در بانک عامل سپرده شود تا ضمانتی برای معاملات آنها باشد. همچنین فروش آنلاین طلا نیز به اخذ سه مجوز دارد؛ منظور که نادر بذرافشان رئیس اتحادیه فروشندگان و سازندگان طلا، جواهر، نقره و سکه تهران به مهر اعلام کرد «کسانی که در فضای مجازی در صنف مختلف قرار است فعالیت اقتصادی و فروش آنلاین داشته باشند بعد از دریافت جواز از اتحادیه مورد نظر و اخذ انیاماد، باید از اتحادیه کسب و فعالیت اقتصادی و فروش آنلاین داشته باشند بعد از دریافت جواز از اتحادیه خبر رسیده انتخابات عقب افتاده و به همین علت نیز اتحادیه مذکور چندان فعالیت کاملی ندارد بنابراین طبق گفته اعضای اتحادیه هیچ‌گونه نظارتی بر این پلتفرم‌ها از سوی این اتحادیه وجود ندارد.»

زنگ خطر خالی‌فروشی

در این بین نکته قابل توجه در خصوص فروش آنلاین طلا احتمال وقوع جرایمی مانند «خالی‌فروشی» یا «لاست چراکه پلت فرم‌های آن‌لاین به دلیل ماهیت مجازی خود، مستعد کلاهبرداری و تقلب هستند.

خالی‌فروشی، نوعی معامله است که در آن فروشنده بدون داشتن دارایی واقعی، متعهد به فروش آن می‌شود، معمولاً با این هدف که از کاهش قیمت سود ببرد. این اصطلاح در بازار معاملات طلا به معنای فروش دارایی‌ای است که فروشنده در حال حاضر مالک آن نیست. از سویی دیگر بسیاری از این فروشنندگان به‌طور مشخص اعلام نمی‌کنند که چه زمانی و چگونه طلای خریداری شده به‌صورت فیزیکی تحویل داده می‌شود. این موضوع به‌ویژه در مورد طلای آب شده، بسیار پررنگ است که می‌تواند در نهایت تبدیل به یک کلاهبرداری اینترنتی شود. بر همین اساس نیز با توجه به ماهیت فروش آنلاین، احتمال وقوع چنین جرمی دور از انتظار نیست.

احتمال تحویل طلا با عیار پایین

نکته دیگر در خصوص فروش آنلاین طلا، این است که در صورت عدم نظارت بر این کسب و کارها، بسیاری از این پلت فرم‌ها ممکن است طلايي تحویل مشتری دهند که عیاری پایین‌تر از عیار مورد ادعای فروشنده داشته باشد؛ این اتفاق در این جرم طلا‌های خریداری‌شده دارای عیار پایین‌تر از آنچه دا‌عا شده، است. بنابراین با توجه به اینکه در خرید آنلاین طلا، امکان بررسی فیزیکی و اطمینان از اصالت آن وجود ندارد، خریداران باید صرفاً به اد‌عاهای فروشنده اعتماد کنند که این امر همان‌طور که ذکر شد، ریسک بالایی به‌همراه دارد.

لزوم تشدید نظارت

بر این اساس تردید در مورد نحوه نگهداری طلا و پشتوانه فیزیکی آن، احتمال کلاهبرداری در برخی پلتفرم‌ها یا تفاوت قیمت طلا در این پلتفرم‌ها با نرخ بازار آزاد، مهم‌ترین معایب سرمایه‌گذاری در پلتفرم‌ها هستند.

در این ارتباط بذرافشان به مهر می‌گوید: واحدهای فروش آنلاین طلا، طبق قوانین باید طلا را به صورت فیزیکی تحویل دهند اما راقمی که از مردم برای فروش طلا اخذ می‌شود بسیار پایین‌تر از آن چیزی است که بتوان در قبال آن طلا به صورت فیزیکی تحویل داد؛ به‌عنوان نمونه برخی از پلتفرم‌ها می‌گویند که مردم می‌توانند با پرداخت حتی ۵۰ هزار تومان تا ۱۰۰ هزار تومان طلا بخرند! این در حالیست که نرخ طلای آب شده از ۵۰ تا ۶۰ میلیون تومان به بالاست و با این ارقام جزئی اصلاً امکان تحویل فیزیکی نیست، اما همان‌طور که گفته شد طبق قانون کسب و کارهای مجازی باید طلا به صورت فیزیکی تحویل مشتری شود. رئیس اتحادیه طلای تهران تصریح می‌کند: تاکنون جلسات متعددی در رابطه با این موضوع با دادستانی داشتیم. پلیس امنیت اقتصادی فراجا نیز در مصاحبه‌های متعددی بر کنترل و نظارت بر این حوزه تاکید کرده‌است. آنطور که سردار رحیمی رئیس پلیس امنیت اقتصادی فراجا اعلام کرد بر فروش طلای آب شده به صورت آنلاین، توسط این بخش کنترل و نظارت می‌شود ولی اینکه تا چه حد نظارت می‌شود اطلاع نداریم. به‌گفته او طلافروشان مجازی باید نسبت به فروشی که می‌کنند تضمینی در بانک‌ها داشته باشند، اما اینکه تاکنون تا چه حد تضمین و امنیت برای مردم ایجاد شده خبر ندارم. بذرافشان در خصوص احتمال خالی‌فروشی در این واحدها نیز می‌گوید: این مسئله به این بر می‌گردد که آیا واحدها تضمینی داده‌اند یا طلا در بانک‌ها دیوید شده‌است یا خیر؛ بنابراین دادستانی باید کنترل و نظارت را در این بخش بیشتر کند.

کرسنت؛ خیانت یاسوعمدیریت؟

قربانی شدن اعتماد ملی باکرسنت



زنگنه از جلیلی برای مناظره‌ای عمومی دعوت کرد تا ابعاد مختلف پرونده

کرسنت بررسی شود که با عدم پذیرش جلیلی بسیاری از شفاف‌سازی‌ها در

این حوزه مسکوت باقی ماند

قرارداد گفته بود: «ایران در قرارداد کرسنت عمق امنیت ملی کشور امارات را هدف قرار داد، یعنی امارات با استفاده از گاز کشورمان سالانه ۳۰ هزار مگاوات برق تولید می‌کرد و در نتیجه زمانی که می‌خواست صرافی‌ها را تعطیل کند می‌توانستیم سریعاً صدور گاز به این کشور را قطع کنیم و دلار به هفت هزار تومان نمی‌رسید.» به نوشته «فرارو» او در سال ۱۳۹۷ از تخریب این قرارداد توسط «نفوذی‌ها» گفته بود: «مردم در حال حاضر لمس می‌کنند و به خوبی متوجه می‌شوند نفوذی‌ها چه خیانتی به کشورمان کردند. در صورت اجرای قرارداد کرسنت، عملیات اجرایی آن دو سال به طول می‌انجامید و پس از آن کشورمان طی این سال‌ها ۱۸ میلیارد دلار درآمد کسب می‌کرد. فردی که در پشت پرده با نقشه و برنامه‌ریزی موضوع کرسنت را پیش کشید و سپس ۵ میلیون دلار به حساب فردی دیگر واریز کرد و جنگ احزاب را در کشور به وجود آورد، موجب شد که بافسخ قرارداد کرسنت دست کشورمان از امارات کوتاه شود و آن‌ها توانستند صرافی‌های ما را تعطیل کنند. در حال حاضر به دلیل فسخ قرارداد کرسنت در دادگاه لایه مبلغ هنگفتی جریمه شده‌ایم که پس از رأی تجدیدنظر هر سال باید مبلغی بدهیم.» حالا بعد از گذشت ۲۲ سال بار دیگر نگاه جامعه معطوف به قرارداد کرسنت شده است، خواس‌تار رفع ابهام نسبت به مسئولان کشور شده است.

افشاکاری در فایل صوتی

در یکی از مناظره‌ها سعید جلیلی نامزد ریاست جمهوری عنوان کرد در پرونده کرسنت فساد انجام شده و وزارت نفت دولت اصلاحات به وزیرز زنگنه به نمن بخش قرارداد بسته‌اند. زنگنه هم از جلیلی خواست تا با او مناظره کند، پیشنهادی که البته جلیلی آن را رد و عنوان کرد که جای مهمتم در دادگاه است نه اینکه در تلویزیون مناظره کند. اما بیژن زنگنه در یک فایل صوتی «اسرار هویدا کرد»، او از نقش جلیلی در جلوگیری از اجرای قرارداد کرسنت گفت و حتی پیشنهاد این جریان برای تشکیل یک دادگاه: «سندهایی هست که رفته‌اند و قوه قضائیه را تحت فشار قرار داده‌اند تا قاضی ویژه تعیین کند که حکم مورد نظر آن‌ها را بدهد تا به دیوان داوری بدهیم، اقرار کردند، شرم آور است که به یک عده گفته‌اند که بیایید و بگوئید فساد کرده‌ایم و به فساد اقرار کنید بعد ما شما را محکوم می‌کنیم، بعد که محکومیت مادر دادگاه تمام شد، شما اعادة حیثیت کنید. سندن آن هست.» در نهایت اینکه اکثر کارشناسان معتقدند، رسیدگی به این پرونده علاوه بر تعیین تکلیف شدن بسیاری از مسائل اقتصادی در آن، تکلیف خیانت، خطا و یا هر نام دیگری که می‌توان برآن نهاد را روشن می‌کند و به دنبال آن اعتماد از دست رفته مردم بازخواهد گشت و حامیت با این ثروت یعنی اعتماد ملی مسیز رورشتر و هموارتری را دنبال خواهد کرد که ثبات، شفافیت و عدالت ارکان اصلی آن خواهد بود.

«آرمان ملی» از سایه روشن پرونده کرسنت گزارش می‌دهد

بحث برانگیز در حوزه انرژی و سیاست ایران باقی مانده است. کارشناسان معتقدند، پرونده کرسنت نمونه‌ای از تأثیرات منفی اختلافات سیاسی و مدیریتی بر منافع ملی است. عدم شفافیت و تصمیم‌گیری‌های نادرست در این پرونده منجر به تحمیل خسارات مالی و اعتباری به کشور شده است. از این رو به اعتقاد تحلیلگران ضروری است که با بررسی دقیق و شفاف این پرونده و تعیین مسئولیت‌ها، از تکرار چنین مسائلی در آینده جلوگیری شود. به باور صاحبه‌نظران برگزاری مناظره پیشنهادی زنگنه، وزیر اسبق نفت، فرصت خوبی برای شفاف‌سازی در این حوزه و جلوگیری از تکرار چنین مسائلی است. زنگنه به صراحت اعلام کرده که آماده است تا در یک مناظره علنی، به اتهامات جلیلی را پاسخ دهد. اما جلیلی به این دعوت پاسخ منفی داد و از حضور در مناظره خودداری کرد. این عدم تمایل به مناظره، نه تنها به ابهامات موجود دامن زد، بلکه به نوعی نشان دهنده عدم شفافیت در این پرونده بود. در حالی که افکار عمومی انتظار داشتند که با برگزاری چنین مناظره‌ای، حقایق بیشتری روشن شود، این فرصت از دست رفت و به بی‌اعتمادی عمومی دامن زد.

نیاز به شفافیت

با توجه به حساسیت این موضوع، انتظار می‌رود که نهاد‌های قضائی و دولتی به سرعت به این درخواست‌ها پاسخ دهند و اقداماتی برای بررسی دقیق اتهامات و شفاف‌سازی پرونده کرسنت انجام دهند. عدم پیگیری و شفاف‌سازی در این زمینه می‌تواند به تداوم بی‌اعتمادی‌ها و نگرانی‌های عمومی منجر شود. شفافیت در این زمینه نه تنها به اعتماد عمومی کمک می‌کند، بلکه می‌تواند به بهبود وضعیت اقتصادی و اجتماعی کشور نیز منجر شود. چراکه پرونده کرسنت، با تمام جنجال‌ها و ابهاماتش، به یک موضوع کلیدی در سیاست و اقتصاد ایران تبدیل شده است. عدم برگزاری مناظره و شفاف‌سازی در این زمینه، نه تنها به تداوم بی‌اعتمادی عمومی منجر شده، بلکه خساراتی را به کشور وارد کرده است. برای بهبود شرایط، نیاز به پاسخگویی و شفافیت در نهاد‌های دولتی نیز تیعیات جدی به‌همراه داشته است. بی‌اعتمادی عمومی به نهاد‌های دولتی و قضائی، می‌تواند به تضعیف پایه‌های اجتماعی و اقتصادی کشور منجر شود که در نهایت بینگنر این است که پرونده کرسنت قصه پیچیده‌ای از میان پرونده‌های نفت و گازی ایران دارد که نیاز به بررسی دقیق‌تر برای تعیین تکلیف خیانت، کوتاهی، خطا و... دارد.

بررسی ابعاد پرونده

در این راستا، افرادی مانند سنایی فر درخواست بررسی این پرونده را در ابعاد مختلف ارائه کرده‌اند. با این حال، تاکنون این درخواست‌ها به نتیجه‌ای نرسیده و پرونده کرسنت همچنان به عنوان یکی از موضوعات

وزیر راه و شهرسازی مطرح کرد:

پیگیر برقراری پرواز پاریس هستیم

تکذیب شایعه ارتباط ایران ایر با لغو پرواز پاریس

وزیر راه و شهرسازی گفت: لغو پرواز تهران – پاریس، ارتباطی به عدم هماهنگی و مشکلات فنی ندارد و موضوعی یکطرفه از جانب فرانسه بوده است. همچنین ارتباط ایران ایر با لغو این پرواز نیز شایعه است. فرزانه صادق در جمع خبرنگاران و در حاشیه مراسم ادای احترام به ورود رهبر انقلاب به میهن در پاسخ به چرایی لغو پرواز تهران-پاریس گفت: موضوع عدم هماهنگی یا مشکلات فنی نبود بلکه تصمیم یکباره‌ای بود که گرفته شد ولی تمام تلاشمان این است که این موضوع حل و فصل شود. وی افزود: امروز پرواز تهران به پاریس انجام نشد اما همچنان در تلاش هستیم که

گفت: در ایام دهه فجر در همه حوزه‌ها، راهی، هوایی، جاده پروژه‌هایی افتتاح خواهد شد. در بخش مسکن نیز حدود ۵۰ هزار واحد مسکونی افتتاح می‌شود. صادق همچنین در پاسخ به میزان درصد پیشرفت

دریچه

روش حراج همزمان نانبری در قیمت سیمان دارد؟

رئیس عملیات و نظارت بازار فیزیکی شرکت بورس کالای ایران درباره قیمت سیمان در بورس توضیح داد که بر اساس داده‌های تاریخی در فصل زمستان به علت نزدیکی به پایان سال و محدودیت‌های مربوط به انتهای سال، تقاضا برای سیمان با افزایش روبرو‌است، اما کشف قیمت متکی به میزان عرضه و تقاضا است و روش حراج نقشی در قیمت تعیین شده ندارد. ۱۸ دی ماه بود که مدل جدید حراج در بازار فیزیکی بورس کالای ایران با نام «حراج هم‌زمان» برای نخستین بار در روند معاملات سیمان عملیاتی شد که در این مدل سفارش‌های قیمتی بر اساس تحلیل معامله‌گران اعم از میزان عرضه، تقاضا و اطلاعات هفته‌های قبل محسوب ثبت خواهد شد. با وجود اینکه عمر کوتاهی از اجرای این مدل در بورس کالای می‌گذرد، اما در طی روزهای اخیر خبرهایی به گوش رسید که روش معاملاتی جدید، قیمت سیمان تیپ ۱ و ۵ را در بورس کالا به بیش از ۱۰ درصد افزایش داده و حتی به این مورد نیز اشاره شده که قطعی برق یا گازی در کارخانه‌های سیمان نبوده و روش معاملاتی مذکور موجب رشد قیمت‌ها شده است که در همین راستا این موضوع را در بورس کالا و انجمن صنعت پیگیر شده و در راستای شفاف‌سازی موضوعات مطرح شده با مسئولان مربوطه به گفت‌وگو پرداختیم. حمیدرضا رحمنی – رئیس عملیات و نظارت بازار فیزیکی شرکت بورس کالای ایران – در گفت‌وگو با ایسنا، با اشاره به موضوع مطرح شده در رابطه با افزایش قیمت سیمان تیپ ۱ و ۵ در بورس کالا به علت سیستم جدید حراج در بورس کالاگفت: اساساً قیمتی که در بورس کالا کشف می‌شود، متأثر از دو فاکتور عرضه و تقاضا است که ماهیت اصلی بازار است. اگر عرضه افزایش پیدا کند به نسبت قیمت تعدیل شده و کاهش پیدا می‌کند و اگر تقاضا افزایش داشته باشد، ی شک اثر آن بر قیمت کالا نیز برجای می‌ماند. وی ضمن تشریح کمبود برق و گاز و اثر آن بر کاهش تولید و عرضه گفت: صنعت سیمان یکی از صنایع است که ناترازی‌های اخیر انرژی در کشور، گریبان‌گیر آن بوده و در ماه‌های اخیر، هم در حوزه گاز و هم در حوزه برق، صنعت سیمان دچار مشکل بود به طوری که انجمن تولیدکنندگان سیمان، کف عرضه در بورس کالا را در آبان و آذرماه به یک میلیون و ۱۲۴ هزار تن کاهش داده که حدود ۱۸ تا ۲۰ درصد به‌طور میانگین کاهش کف عرضه (هفتگی) را نشان می‌دهد. این مقام بورس کالا خاطرنشان کرد: از طرفی هرچه به پایان سال نزدیک می‌شویم، تقاضا بیشتر شده و متقاضیان تمایل دارند تا پیش از اتمامی سال خرید خود را سریع‌تر انجام دهند؛ چرا که با محدودیت‌هایی در حوزه حمل و نقل ایجاد می‌شود و این مهم باعث شده تا همان‌طور که در انتهای سال تقاضا برای همه کالاها بیشتر می‌شود، در صنعت سیمان نیز این میزان تقاضا در پایان سال با افزایش روبرو به‌باشد. رحمنی گفت: در هفته‌های اخیر نیز، تقاضا افزایش داشته است. برای مثال در سیمان تیپ یک و تیپ پنج، تقاضا از ۳۲ هزار تن در هفته گذشته به ۳۵۷ هزار تن در هفته جاری رسیده است. که نشان از افزایش نزدیک به ۲۰ درصدی دارد. وی ادامه داد: عمده دلایل برای افزایش قیمت نیزش در افزایش تقاضا به علت نزدیک شدن به پایان سال دارد و داده‌های تاریخی در بورس کالای نیز نشان دهند آن است که هر چه به ماه‌های به‌همن و اسفند و به عبارتی به پایان سال نزدیک‌تر می‌شویم، تقاضا با افزایش روبرو می‌شود.

رئیس عملیات و نظارت بورس کالا اظهار کرد: با این حال، در رابطه با کاهش عرضه نیز، موضوع ناترازی در حوزه انرژی مهم‌ترین دلیل است. بسیاری از شرکت‌های تولیدکننده در ماه‌های اخیر با قطعی گاز و برق و برخی دیگر با کمبود گاز و برق روبرو بودند و در برخی موارد حتی به علت کمبود انرژی ظرفیت تولیدی برخی از تولیدکنندگان به ۵۰ درصد ظرفیتی رسید و حتی برخی از شرکت‌ها نیز برای چند روز با قطعی برق به‌طور کامل روبرو بودند. به عبارتی مشکلات تامین انرژی در زمستانی که در حال گذراندن آن هستیم، گریبان‌گیر صنعت سیمان نیز بوده است.

رحمنی افزود: علاوه بر این صنعت سیمان به منطقه جغرافیایی نیز وابسته است. گاهی‌اگر در قسمتی از کشور قیمت نوعی از سیمان افزایش پیدا می‌کند به معنای آن نیست که قیمت سیمان در آن منطقه در قیاس با مناطق دیگر گران‌تر است، بلکه به این خاطر است که هزینه حمل‌تاثیر بسیاری در قیمت سیمان دارد و امکان جایگزین برای خریداران در آن منطقه وجود ندارد. برای مثال برای خریدار در شمال غرب کشور امکان خرید سیمان از مناطق دیگر مانند مرکز کشور وجود ندارد چرا که هزینه قیمت بالاست و برای خریدار صرفه اقتصادی ندارد. وی در پایان خاطرنشان کرد: بنابراین ممکن است قیمت سیمان طی یک هفته در یک منطقه افزایش پیدا کند و طی هفته دیگر با کاهش روبرو به‌باشد. با این حال بیشتر میانگین کلی قیمت سیمان در منطقه لحاظ می‌شود و قیمت سیمان صرفاً متکی به مولفه اصلی بازار اقتصاد یعنی عرضه و تقاضا است و روش حراج اثری در کشف نرخ آن ندارد.